

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ELLİALTINCI SÛRE-İ CELÎLE

el-VÂKİ'A SÛRE-İ CELÎLESİ

Mekkî(; Mekke-i Mükerrerme döneminde inmiş)dir.

96 âyet-i kerîmedir. Ancak bazı müfessirlerin beyanına göre; 39, 40, 75-82. âyet-i kerimeler Medine'de nazil olmuştur.

O Rahman ve O Rahim olan Allah'ın ismiyle!

- 1- O (mutlaka) **gerçekleşecek** (kıyamet) **hâdise(si) meydana geldiği zaman!**
- 2- **Onun meydana gelişi ânında** (Allah'a karşı) **yalan** (uydurarak kıyametin vukuunu inkâr)cı (olabilecek) **hiçbir nefis olmayacaktır!**
- 3- (Kıyamet, dünyada yükseklik taslayan birtakım insanları) **alçaltıcıdır**, (haksız yere alçak tutulan birtakımlarını ise) **yükselticidir!**
- 4- **O yer şiddetli bir sarsıntıyla tam bir zelzeleye uğratılarak üstünde bulunan dağ-taş her şey yıkıldığı zaman!**
- 5- **Dağlar iyice ufalanarak parça parça edildiği zaman!**
- 6- **Bu sebeple onlar darmadağın bir toz oluverdiği zaman!**
- 7- (Ey insanlar!) **Siz de üç sınıf oluverdiğiniz zaman!**
- 8- **İşte o** (zaman, defterlerini sağından alacak olan) **sağ ashabı / uğur sahipleri / yüce mertebe sahipleri /; nedir o meymene ashâbı**(nın sonsuz saadeti)?
- 9- (Defterlerini sol elinden alacak olan) **o sol ashabı / uğursuzluk sahipleri / alçak mevki sahipleri / ise; nedir o meş'eme ashâbı**(nın sonsuz felâketi)?
- 10- (Hicret, cihat, namaz, mescide gidiş ve tevbe gibi hayırlı amellerde) **öne geçenlerdir ancak** (Allah'ın rahmetine ve cennetine doğru) **öne geçiciler!**
- 11- **İşte sana! Ancak onlardır o** (İlâhî huzura manen çok yakınlaştırılan ve Arş'ın gölgesinde ikrama mazhar kılınan) **mukarrebler!**
- 12- (Nimetlerle dolu) **o Na'im cennetlerinde** (yerleşecek)dirler!

- 13- (Bu mukarreb kullar,) **evvelki** (ümme)tlerden **büyük bir topluluktur!** (Zira peygamberlerin ve onları görerek iman edenlerin eski ümmetlerde fazla olduğu aşikârdır.)
- 14- (Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in ümmeti olan) **sonrakilerden ise azdır!**
- 15- (Altın ve gümüş. İnci ve yakut gibi mücevherlerle) **işlenmiş pek değerli tahtlar üzerinde;**
- 16- **Karşılıklı duranlar ve onlar üzerinde yaslananlar halinde!**
- 17- (Genç ve güzel halleri üzere) **ebedî**(liğe mazhar) **kılınmış birtakım çocuklar** (hizmet için) **onların etrafında dönüp dolaşacaktır;**
- 18- (Pınarlardan akan) **şaraptan** (doldurulmuş) **küpler, ibrikler ve kâselerle.**
- 19- **Ondan dolayı baş ağrısına tutulmayacaklar, sarhoş da olmayacaklardır!**
- 20- (O hizmetçiler) **en iyisini beğendikleri türlü türlü meyvelerle** (onların etrafında pervane olacaklar).
- 21- **Bir de canlarının çekmekte olduğu kuş etleriyle** (onlara ikramda bulunacaklardır)!
- 22- **İri gözlü, beyaz tenli birtakım kadınlar da** (etrafında dönecektir)!
- 23- (El değmemiş) **saklı inciler emsali gibi!**
- 24- **Yapmakta bulunmuş oldukları şeylere tam bir karşılık olarak!**
- 25- **Onlar orada ne boş bir söz, ne de** (kendilerine: "Günahkâr oldunuz!" denilerek) **bir günaha nispet edilme işitmeyeceklerdir.**
- 26- **Ancak bir söz** (işiteceklerdir) **ki;** (o da) **selâm** (ifade etmekte) **ve** (bütün ayıplardan) **selâmetle** (söylenmektedir)!
- 27- (Defterlerini sağından alacak olan) **o sağ ashabı / uğur sahipleri / yüce mertebe sahipleri /; nedir o yemîn ashabı** (nın sonsuz saadeti)?
- 28- (Allah tarafından) **dikeni yolun**(up, her bir diken yerine farklı farklı tatlarda ve renklerde meyveler kon)muştur (Arabistan) **kirazlar** (ı)arasındadırlar,
- 29- **Bir de meyveleri aşağıdan yukarı doğru dizilmiş** (silme) **muzlar,**
- 30- **Ayrıca** (atlı gidenin yüz senede bitiremeyeceği kadar) **uzatılmış bir gölge,**
- 31- **Üstelik** (her istediklerinde zahmetsiz bir şekilde diledikleri yere) **dökülen sular,**
- 32- **Yine türlü türlü birçok meyveler ki;**
- 33- **Ne** (mevsimlere göre) **kesintiye uğratılır, ne de** (herhangi bir şekilde) **engellenir!**
- 34- (Beş yüz senelik mesafeye) **yükseltilmiş yataklar** (üstünde hurilerle beraberdirler) **ki;**

35- Gerçekten Biz onları (bir anne babadan doğum söz konusu olmaksızın) **tam bir yoktan yaratışla icat ettik!**

36- Böylece onları (kendileriyle ne kadar cima edilse de) **bakireler kıldık!**

37- (Eşlerine) âşık olan (cilveli, nazlı ve hepsi otuz üçünde) **yaşıt** (kadın)lar!

38- (Bütün bunları.) o sağ ashabı için (yarattık)!

39- (Onlar,) evvelki (ümme)tlerden de büyük bir cemaattir,

40- Sonrakilerden de büyük bir topluluktur!

41- (Defterlerini sol elinden alacak olan) o sol ashabı / uğursuzluk sahipleri / alçak mevki sahipleri /; nedir o şimal ashabı (nın sonsuz felaketi)?

42- Gözeneklerin içine kadar işleyecek büyük bir ateşin harareti ve son derece sıcak bir su içerisindedirler;

43- Bir de kapkara bir duman gölgesi ki;

44- Ne serindir, ne de hoş! (Bütün faydalardan bomboş!)

45- İşte sana! Şüphesiz ki onlar bundan önce geniş nimetlere sahip kılınan kimseler olmuşlardır.

46- O en büyük günah (olan şirk) **üzere de onlar ısrar etmekte bulunmuşlardır!**

47- Üstelik onlar demekteydiler ki:

"Biz öldüğümüz, bir toprak ve birtakım (çürümüş) kemikler olduğumuz zaman mı, gerçekten biz mi elbette diriltilmiş kimseler miyiz?"

48- Evvelki babalarımız (ve atalarımız) **da mı** (diriltilecekmiş)?"

49- De ki: " (Değil siz ve atalarınız,) **şüphesiz ilk öncekiler ve en sonrakiler** (e varıncaya kadar herkes);

50- Elbette (diriltilmelerinin ardından) **o** (dünyanın sonu olan) **belli bir günün belirli vaktine doğru sevk edilip toplanacak kimselerdir."**

51- Sonra ey sapıklar ve (dirilmeyi) **yalanlayıcılar! Gerçekten de siz;**

52- Elbette (cehenneme girer girmez, hemen) **zakkum ağacından yemeye başlayıcılarıdır!**

53- Böylece (yakalandığınız şiddetli açlık nedeniyle mecburen) **ondan o karınları(nızı) doldurucularıdır!**

54- Bir de hemen onun üzerine o kaynar sudan içicilersiniz!

55- Hem de (çatlayıncaya kadar su içmeye kendisini mecbur eden) **susuzluk hastalığına**

tutulmuş o develerin içişi gibi içicilersiniz!

56- İşte ceza gününde onların ilk ziyafeti ancak budur!

57- Sizi Biz yarattık, öyleyse (sizi diriltecek güce sahip olduğumuzu) **tasdik etseniz ya!** (Yoktan yaratmaya Kadir olanın, tekrar diriltmeye nasıl gücü yetmesin?)

58- Şimdi gördünüz mü(; söyleyin bakalım) **meni olarak** (rahimlere) **döktüğünüz şeyi!**

59- Onu (bütün uzuvları yerinde bir insan olarak) **siz mi yaratmaktasınız, yoksa** (hiçbir şeyin müdahalesi olmaksızın) **yaratıcılar sadece Biz miyiz?**

60- Aranızda ölümü Biz takdir ettik (ve üstün hikmetlere dayalı irâdemiz gereği herkesin Ölümü için belirli bir vakit tayin ettik)! **Zaten Biz asla** (kimse tarafından) **geçil**(ip âciz duruma düşürül)**enler değiliz!**

61- (Sizi yok edip,) **benzerlerinizi yerinize getirmemizden / sıfatlarınızı değiştirmemizden / ve sizi** (insan suretleri arasında) **bilmemekte olduğunuz** (ve hiç alışık olmadığınız maymun ve domuz şekilleri gibi) **şeyler içerisinde yeniden yaratmamızdan** (âciz kalacak değiliz)!

62- Andolsun ki; elbette siz o ilk (defa meni halinden başlayıp tavırdan tavıra değişen) **îcadı gerçekten bilmişsinizdir.**

O halde iyice düşün(üp de, buna gücü yetenin ikinci yaratışa haydi haydi Kadir olduğunu idrak et)**seniz ya!**

63- Şimdi gördünüz mü(; söyleyin bakalım) **o** (tohumunu) **ekmekte olduğunuz şeyi!**

64- Onu siz mi bitir(ip yetiştir)**mektesiniz, yoksa bitiriciler ancak Biz miyiz?**

65- Dileseydik, (sizi O mahsulden beklentili bir hale soktuktan sonra) **elbette onu un ufak ve kırık bir ot yapardık da, bu sebeple siz** (gördüğünüz kötü manzara karşısında) **şaşakalmaya başladınız / (yaptığınız masrafa) pişman olmaya başladınız / (yapağınız işler yüzünden) birbirini kınamaya başladınız / sevinci bir kenara bırakmaya başladınız !!**

66- (Bir yandan da derdiniz ki:) "Gerçekten biz (rızkımız eksiltilerek) **elbette helake uğratılmış / borçlandırılmış / kimseleriz!**

67- Doğrusu biz (rıziktan tamamen) **mahrum kişileriz!"**

68- Şimdi gördünüz mü(; söyleyin bakalım) **o** (bal gibi tatlı bir halde) **içmekte olduğunuz suyu;**

69- Beyaz buluttan onu siz mi indirdiniz, yoksa indiriciler ancak Biz miyiz?

70- Dileseydik, onu (içilemeyecek derecede) **tuzlu / acı / bir şey yapardık!**

O halde (bunca nimetimize karşı Bize) **şükretseniz ya!**

71- Şimdi gördünüz mü (; söyleyin bakalım) **o** (dalları birbirine sürterek) **çak**(ip çıkar)**makta olduğunuz ateşi!**

72- Onun ağacını siz mi var ettiniz, yoksa îcat edenler ancak Biz miyiz?

73- Biz (dünya hayatını ateşe bağımlı kılarak) **onu** (cehennem ateşi için) **bir hatırlatma ve çölde konaklayanlar için bir fayda yaptık!**

74- Öyleyse O (pek büyük ve) **Azîm olan Rabbinin ismiyle** (zikirde bulunarak, O'nun Zât'ını ve sıfatlarını tüm noksanlıklardan tenzih ve) **tesbihte bulun!**

75- Elbette yemin ederim o (gecenin son üçte birine rastlayan ve rahmetlerin yağdığı an olan) **yıldızların düşüşü** (ve batış) **zamanlarına / burçlarına / (kıyamet günü) düşecekleri yerlere / Kur'ân'ın bölümlerinin indiği anlara !**

76- Şüphesiz ki bu, elbette pek büyük bir yemindir; ama bilebilseydiniz!

77- Muhakkak o, çok makbul / çok faydalı / pek değerli / yüce bir Kur'ân'dır!

78- (Mukarreb olmayan melekler hâricinde herkesten) korunmuş yüce bir kitap (olan Levh-i Mahfûz)**da** (yazılı)**dır / (muhtevası değiştirilmekten) korunmuş pek değerli bir mushaftadır !**

79- (Küçük-büyük bütün abdestsizliklerden) tertemiz kılınanlardan başkası ona dokunamaz / (bütün günahlardan ve cismanî bulanıklıklardan) tamamen arındırılmış olan (o meleklerden ve Allah'ın izin verdiği diğer salih kul)lardan başkası o (Levh-i Mahfuzda yazılmış ola)na dokunamaz (ve onu okuyamaz) !

80- (O Kur'ân,) bütün âlemlerin Rabbinden peyderpey indirilmiştir.

81- Şimdi siz işte bu (kadar önemli) **sözü mü hafife alan** (ve haberlerine ehemmiyet vermeyen) **/ Yalanlayan / kimselersiniz?**

82- Üstelik şüphesiz siz (iman ve şükür ile Kur'ân'dan istifâde edeceğiniz yerde, ondan) **nasibinizi, (onu) yalan saymaktan ibaret mi kılıyorsunuz / rızkınızı(n yegâne sebebi olan yağmuru yıldızların getirdiğini sanıp da, ona gereken şükrü, onun Allah'tan geldiğini) yalanlamanızdan ibaret mi yapıyorsunuz !?**

83- Hele (ölüm anında) **o (can), boğaza ulaştığı zaman(, kurtulsanız) ya!**

84- İşte o zaman siz (ölüm döşeğinde olan kişiye çaresizlik içinde sadece) **bakıyorsunuz!**

85- Hâlbuki Biz (ilmimizle) **ona sizden daha yakınız, lâkin siz** (ne ölüm meleğini ve yardımcılarını, ne de ölenin gördüklerini) **göremiyorsunuz!**

86- Peki, haydi eğer siz (kıyamet günü diriltilerek) **cezalandırılacak kimseler / (Allah tarafından) kul(-köle) edinilmiş kimseler / olmadıysanız,**

87- Onu(n ruhunu bedenine geri) döndürsenize! Eğer (kimsenin yönetimi altında bulunmayan özgür kişiler olduğunuz görüşünde) **doğru kimseler olduysanız(, ölenin ruhunu geri çevirerek bunu ispat edin! Mademki bunu yapamıyorsunuz. Öyleyse elinizde bir şey olmadığını bilin ve tüm işlerin sahibine iman edin)!**

88- Şimdi (şunu iyi bilin ki, ölüm anında herkes eşit değildir); **eğer o** (ölen kişi), (sûrenin başında zikredilen) **mukarreb kimselerden olduysa,**

89- Artık (onun için) **tam bir istirahat, hoş bir rızık ve nimetler sahibi bir cennet** (vardır)!

90- Ama eğer o, (deFTERini sağından alacak olan) **sağ ashabından olduysa,**

91- (Ölürken kendisine denilir ki:) "O sağın adamları (olan arkadaşları) **ndan sana selâm olsun** / (O vakit Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) **e denilir ki:) "O sağ ashabından dolayı sana selâmet vardır**(, artık onları dert etmeyesin) / !"

92- Fakat şayet o, yalanlayıcılardan ve sapıtmışlardan olduysa,

93- Artık (ona da, yediği zakkumun peşine içeceği) **kaynar sudan ilk ziyafet,**

94- Bir de şiddetle tutuşturulmuş (cehennem) **ateş(in)e girdiriliş** (vardır)!

95- Muhakkak işte bu (sûrede anlatılanlar), **elbette şüphesiz gerçek olan bir hakkın** (ve hakikat olan bir haberin) **ta kendisidir!**

96- O halde sen O (pek büyük ve) **Azîm olan Rabbinin ismiyle** (zikirde bulunarak, O'nun Zât'ını ve sıfatlarını tüm noksanlıklardan tenzih ve) **tesbîhte bulun!**

KUR'ÂN'I MECÎD
VE
TEFSİRLİ
MEÂL-i ÂLÎSÎ

Mahmud Ustaosmanoğlu